
УДК 37.08:377(477)

Олександр Паржницький,
*Науково-методичний центр професійно-технічної освіти
у Запорізькій області, м. Запоріжжя*

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ТОКАРІВ У ФАХОВО-ОРІЄНТОВАНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ

У статті охарактеризовано педагогічні умови формування професійної компетентності майбутніх токарів у фахово-орієнтованому освітньому середовищі професійно-технічного навчального закладу, зокрема щодо підвищення мотивації майбутніх токарів до навчання та інтересу до професійної діяльності, розвиток в учнів професійних інтегрованих умінь на основі використання алгоритмів професійної діяльності, організації фахово-орієнтованого освітнього середовища через раціональне використання репродуктивних та проблемно-пошукових методів для розвитку самостійності учнів і творчої навчально-пізнавальної й трудової діяльності та ін.

Ключові слова: професійна компетентність, педагогічні умови, професійно-технічний навчальний заклад, учні, токар.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Праця токаря за-
требувана практично в усіх галузях: токарі працюють в механічних,
ремонтно-механічних, інструментальних цехах різних галузей гос-
подарства, в майстернях у сільському господарстві, будівництві, сфері
побуту. Звідси її велике народногосподарське значення як висококвалі-
фікованої робітничої професії. Серед усіх металообробних верста-

© Паржницький О.

тів токарний парк становить 40 %, бо саме такі деталі, як валики, втулки, гвинти і т. ін., є основними складниками будь-якої машини. Жоден механізм (в автомобілі, годиннику або комп'ютері) не обходиться без деталей, виготовлених на токарному верстаті. Про затребуваність токаря свідчить і те, що за даними Державного центру зайнятості у 2013–2015 роках по Україні кількість вакансій за фахом токаря становила більше п'яти тисяч щороку.

Висока кваліфікація токаря, його професійна компетентність та професіоналізм тісно пов'язані з якістю освіти, яка, у свою чергу, вимагає оновлення змісту, введення в освітнє середовище професійно-технічних навчальних закладів інноваційних підходів до організації навчання, відповідних педагогічних умов.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано вирішення зазначеної проблеми та на які опирається автор. На сьогодні вчені виокремлюють різні шляхи формування професійної компетентності майбутніх фахівців. Так, наприклад, Г. Петухова для інженерно-графічної підготовки студентів у професійно-орієнтованому освітньому середовищі вищого навчального закладу пропонує розробити систему дидактичних матеріалів, що відображають різні аспекти графічної діяльності фахівців у відповідних галузях промисловості, провести роботу зі збільшення потенціалу викладачів, впровадити в навчальний процес сучасні засоби інженерного проектування, інформаційні технології [7].

Дослідниця Н. Гусак для формування професійної компетентності майбутнього вчителя трудового навчання виділила такі педагогічні умови: організація оволодіння майбутніми вчителями трудового навчання необхідними пізнавальними уміннями і навичками; організація безперервного контролю знань як засобу залучення студентів до систематичної навчальної діяльності; застосування на лабораторно-практичних заняттях та практиці адекватних навчальним цілям форм організації праці студентів; сформованість професійної компетентності викладача [4, с. 88].

На думку Н. Вінник, для розвитку особистісно-професійних якостей майбутніх фахівців у сфері послуг у процесі їх професійної підго-

товки важливо забезпечити такі умови: формування знань щодо психологічної специфіки діяльності у сфері послуг; орієнтація на усвідомлення учнями своїх особистісно-професійних якостей та їх постійний моніторинг; розвиток умінь і навичок конструктивного розв'язання проблемних ситуацій, що виникають у професійній діяльності у сфері послуг у процесі їх навчально-ігрового моделювання; використання методу проектів для актуалізації потреби в професійному саморозвитку та формуванні навичок конструктивної спільної діяльності учнів ПТНЗ [3, с. 16].

Дослідниця І. Матійків вважає, що для формування професійної компетентності учнів ПТНЗ сфери обслуговування важливо розробити перелік спеціально-професійних і ключових компетенцій фахівців сфери обслуговування, визначити зміст навчання відповідно до переліку компетенцій; формувати спеціально-професійні компетенції у циклах загальнопрофесійних і професійно орієнтованих дисциплін; забезпечити психологічний супровід усіх етапів професійного становлення майбутніх фахівців; створювати сприятливу психологічну атмосферу в навчальному закладі, використовувати розвивальні методики та технології професійної підготовки; широко використовувати активні та інтерактивні форми навчання, індивідуальний підхід тощо [6, с. 12, 13].

Так, учні при визначенні педагогічних умов формування професійної компетентності майбутніх фахівців звертають увагу на необхідність урахування результату навчання відповідно до логіки компетентнісного підходу, на належний відбір змісту та методів організації навчання учнів, відповідну підготовку педагогів, створення належного психологічного клімату в освітньому середовищі професійно-технічного навчального закладу.

Метою статті є характеристика педагогічних умов формування професійної компетентності майбутніх токарів у фахово-орієнтованому освітньому середовищі професійно-технічного навчального закладу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для визначення педагогічних умов формування професійної компетентності майбутніх

токарів важливе значення має з'ясування сутності понять “формування” та “педагогічні умови”. Слід зазначити, що власне формування професійної компетентності майбутніх токарів ми розглядаємо як науково обґрунтовану систему організації і стимулювання пізнавальної діяльності учнів щодо якісних змін усіх компонентів їх професійної компетентності, а педагогічні умови – як обставини процесу навчання, які є результатом відбору, конструювання, застосування елементів змісту, форм, методів і засобів навчання та забезпечують ефективність професійної підготовки в умовах професійно-технічного навчального закладу для досягнення визначеної мети – формування професійної компетентності майбутніх токарів.

При визначенні першої педагогічної умови формування професійної компетентності майбутніх токарів ми враховували думку В. Болотова та В. Серікова про те, що природа компетентності така, що вона як продукт навчання не прямо впливає з нього, а є наслідком саморозвитку індивіда, його не стільки технологічного, скільки особистісного росту, результатом самоорганізації й узагальнення діяльнісного й особистісного досвіду. Компетентність, підкреслюють дослідники, є способом існування знань, умінь, освіченості, що сприяє особистісній самореалізації, знаходженню людиною свого місця у світі. Саме тому освіта є високомотивованою й у справжньому сенсі особистісно орієнтованою, що забезпечує затребуваність особистісного потенціалу, визнання особистості у суспільстві й усвідомлення нею самою своєї значимості [2, с. 12,13].

На сьогодні важливим фактором успіху навчання учені називають готовність учня вчитися, оскільки механічний примус до навчання не може дати позитивного результату. Ще К. Ушинський звертав велику увагу на значення при навчанні ремесел усвідомленого ставлення до праці. Для вироблення нової методи навчання ремесел, на думку К. Ушинського, потрібно відкинути непотрібне, звернути увагу на суттєве, “допомагати свідомістю там, де перше тільки механічно працювали руки” [12, с. 376]. К. Ушинський також надавав першочергового значення саме розумінню учнями суспільного та особистісного значення праці.

В. Сухомлинський вказував на зв'язок праці й знань, який полягає у тому, що праця приносить радість, насичує духовне життя тому, що вона – творчість, у ній розкриваються здібності, обдарування, талант – завдяки цьому утверджується почуття людської гідності. Якщо вихователеві вдається досягнути того, що праця вже в шкільні роки стає частиною духовного життя, відбувається винятково важливе явище: трудова творчість пробуджує нові інтелектуальні інтереси, людині хочеться більше знати для того, щоб глибше проникнути в таємниці праці [11, с. 81].

С. Рубінштейн зазначав, що для того, щоб учень по-справжньому включився в роботу, потрібно зробити так, щоб поставлені під час навчальної діяльності завдання він не тільки зрозумів, але й внутрішньо прийняв, тобто щоб вони стали значимими для нього, знайшли відгук і опорну точку в його переживанні. Рівень свідомості, на думку вченого, суттєво визначається тим, наскільки особистісно значимим для учня виявляється те, що об'єктивно, суспільно значиме [9, с. 500].

Як бачимо, вчені одностайні щодо того, що мотивація до навчання, інтерес до навчальної праці й пізнавальної діяльності є провідними факторами, які визначають продуктивність навчального процесу, впливають на інтенсивність уваги, якості запам'ятовування, загалом результати розумової діяльності учнів. Окрім того, у сучасному освітньому процесі першочергового значення набуває не так надання предметних знань, обсяг яких постійно росте, а формування особистості як активного діяча, що має відповідну структуру потребнісно-мотиваційної сфери. З урахуванням цього першою педагогічною умовою формування професійної компетентності майбутніх токарів ми називаємо підвищення їх мотивації до навчання та інтересу до професійної діяльності.

При визначенні другої педагогічної умови формування професійної компетентності майбутніх токарів ми враховували компонентний склад професійної компетентності та характер їх професійної діяльності. Ми брали до уваги, що зміст трудової діяльності токарів значною мірою визначається необхідністю роботи з технологічним процесом, з технологічними картами, із читанням креслення,

безпосереднім виконанням самої деталі, складанням вузлів механізмів виробів та ін.

Цим обумовлена важливість сформованості у висококваліфікованих робітників відповідних професійних умінь та навичок. К. Платонов у цьому контексті писав, що уміння – це вища людська властивість, розвиток якого є кінцевою метою педагогічного процесу, його завершенням [8]. Саме тому особливістю освітнього середовища професійно-технічного навчального закладу, виробничого навчання у ньому є пріоритет формування професійних умінь і навичок перед формуванням професійних знань.

Усе це визначає особливості професійної підготовки майбутніх робітників, необхідність посиленої уваги до формування у майбутніх токарів професійних умінь і навичок. Ці вміння мають цілісний характер і є результатом інтеграції інших умінь, які їх забезпечують. Насамперед йдеться про політехнічні вміння. Політехнічні вміння – це практичне знання (“знання в дії”) типових, загальних сторін технічних об’єктів, процесів виробництва і їх наукових основ. Ці вміння, як зазначає А. Беляєва, відрізняються гнучкістю й широтою застосування, пов’язані з вирішенням інтелектуально-практичних завдань (конструювання, оптимізація процесів виробництва) [1]. Політехнічні вміння у свою чергу підрозділяються на загальновиробничі (уміння планування, організації робіт, самоконтролю) й на загальнотехнічні (вміння читання й складання креслень, виконання технічних розрахунків, вимірів, налаштування й налагодження технічних обладнань). Ще одна група умінь, що забезпечують професійні вміння, – це загальнонаукові вміння, зокрема інформаційні й навчальні. Саме тому ми вважаємо, що для ефективного формування професійної компетентності майбутніх токарів слід звертати увагу на формування інтегративних професійних умінь, зокрема професійних (технічних, технологічних, розрахунково-контрольних, санітарно-гігієнічних), політехнічних (загальновиробничих та загальнотехнічних) і загальнонаукових (навчальних та інформаційних).

Далі при визначенні шляхів формування інтегративних професійних умінь майбутніх токарів ми враховували дослідження вчених, які

звертали увагу на умови формування вмінь. Йдеться про роботи С. Архангельського, І. Івлієвої, Н. Левітова, Б. Ломова, О. Новікова, О. Павлової та ін. Дослідники одностайні в тому, що уміння формуються через засвоєння знань про об'єкти дій (знання в традиційному сенсі) і знань про обставини й способи дії (уміння часто називають як "знання в дії"), через набуття досвіду застосування знань і способів діяльності.

Учені виокремлюють такі етапи формування вмінь: розвиток початкового вміння; закріплення й удосконалення вміння; автоматизація вміння і подальші етапи розвитку навичок; оволодіння прийомами (способами) навчальної роботи й пов'язаними з ними прийомами розумової діяльності; оволодіння навичками.

Насамперед учені великого значення надають першому етапу – розвитку початкових умінь (простих), тому що вироблення неправильних умінь на першому етапі навчання врешті решт може призвести до інтерференції навичок, що викликатиме необхідність їх перебудови та значних витрат часу. На першому етапі, як зазначає Б. Ломов, можна виокремити такі стадії перетворення дій: попередня – одержання знань про майбутню дію; аналітична – практичне ознайомлення з елементами дій і їх аналіз; синтетична – об'єднання ряду рухів у єдине ціле [5].

В. Скаун веде мову про необхідність орієнтовної основи дій. Він зазначає, що уміння можна формувати успішно тільки за умови, що учні розумітимуть значення кожної дії, знатимуть її мету, зміст і способи виконання. На думку вченого, учень повинен чітко уявляти:

продукт праці як результат дії, його якісні особливості й вимоги, яким він повинен задовольняти;

предмет праці, зокрема особливості оброблюваних матеріалів, сировини, заготовок та ін., які необхідно врахувати для правильного виконання трудового процесу;

знаряддя праці, тобто машини й механізми, апарати, інструменти, прилади, оснащення, контрольні засоби й ін., які будуть використані;

процес праці, тобто дії, з яких він складається.

Із системи таких знань створюватиметься уявлення про зміст і способи трудової дії, орієнтуючись на який учень буде виконувати дії

практично. Це надає способу дії одне з вирішальних значень у формуванні вмінь. Від його досконалості, повноти й точності багато в чому залежить ефективність практичного виконання самої дії й, отже, формування вміння [10].

Урахування особливостей професійної діяльності токарів свідчить, що найбільш ефективним шляхом розвитку фундаментальних і стабільних професійних знань, умінь і навичок є поетапне виділення технологічних знань і вмінь, що забезпечують професійну мобільність у рамках усього професійного поля діяльності токарів (та представників інших верстатних професій). Урахування послідовності професійних знань, умінь і навичок за рівнями узагальнення, на нашу думку, дозволяє так організувати навчальний процес, щоб виробити в учнів єдиний підхід до роботи, щоб вони на кожному новому рівні навчання опановували складніші процеси, могли застосовувати свої уміння й навички в інших сферах, для виконання складніших завдань професійної діяльності. Йдеться про необхідність створення алгоритму дії для розвитку інтегрованих умінь як важливого компонента орієнтовної основи дії, формування необхідних професійних умінь і навичок на основі впорядкованих приписів. З огляду на це друга педагогічна умова передбачає розвиток в учнів професійних інтегрованих умінь на основі використання алгоритмів професійної діяльності.

Далі у цьому контексті слід зазначити, що при впровадженні в навчальний процес узагальнених і конкретних алгоритмів побудови технологічних процесів токарної справи важливого значення набувають методи навчання з високим рівнем проблемності, які передбачають ознайомлення учнів не тільки з вирішенням практичних проблем, але й з логікою пошуку цих рішень. Йдеться про те, що ефективність процесу засвоєння професійних знань і розвиток професійних інтегрованих умінь із використанням алгоритмів залежить від правильного вибору методів навчання, які становлять загальний алгоритмічний метод навчання.

Щодо цього В. Скакун зазначає, що, наприклад, пошукові, або проблемні, методи (частково-пошуковий, дослідницький, проблемний виклад) сприяють більш осмисленому й самостійному формуван-

ню необхідних практичних умінь [10]. Для нас важливою є думка вченого про те, що виробнича самостійність – це одна з характеристик, критеріїв основ професійної майстерності робітника, фахівця-професіонала, важлива умова формування у нього практичних умінь і навичок. В. Скакун підкреслює, що міцні основи професійної майстерності в учнів можна сформулювати тільки за умови цілеспрямованого, протягом усього процесу виробничого навчання, виховання в них здатності самостійно виконувати необхідні трудові дії, самостійно приймати необхідні виробничі рішення [10].

Необхідність посиленої уваги до формування самостійності учнів обумовлена також мінливими соціально-економічними умовами, коли виникають нові виробничі технології, автоматичні системи, у процес виробництва постійно впроваджуються нововведення, постійно змінюються техніко-технологічні умови праці. Усе це потребує від фахівця здатності самостійно розбиратися у вимогах, що висувуються до роботи, уміння самостійно планувати трудовий процес, способи його виконання, самостійно користуватися технічною документацією, прагнення й уміння самостійно долати труднощі в процесі роботи, попереджати й усувати недоліки, уміння контролювати хід і результати своєї праці, готовності брати на себе відповідальність.

Правда слід зазначати, що на різних етапах підготовки у професійно-технічному навчальному закладі перевагу матимуть різні методи. Зокрема на першому етапі важливе значення має формування базових загальнотехнічних знань і вмінь, освоєння професійного тезауруса з випереджальним включенням загальнотехнічних понять у навчальний інформаційний матеріал. Другий етап має бути зорієнтований на розвиток високого рівня загальнотехнічних знань і вмінь, загальнотехнічного тезауруса з переходом від рівня засвоєння інформації до практичного використання отриманих знань і вмінь, використання їх у нових ситуаціях професійної діяльності.

Загалом очевидно, що для оптимального проведення навчального процесу важливо комплексно застосовувати методи, форми і засоби навчання через їх раціональну комбінацію, що передбачатиме необхідне поєднання алгоритмічної й евристичної діяльності

учнів. Отже, третя педагогічна умова передбачає організацію фахово-орієнтованого освітнього середовища через раціональне використання репродуктивних та проблемно-пошукових методів для розвитку самостійності учнів та творчої навчально-пізнавальної й трудової діяльності.

При визначенні четвертої педагогічної умови формування професійної компетентності майбутніх токарів ми врахували практику організації навчання у професійно-технічних навчальних закладах. Як свідчить практика, часто проблеми у них пов'язані з тим, що викладачі спеціальних дисциплін ведуть навчання для різних видів підготовки і не враховують особливостей навчання дорослих та дітей, застосовуючи при цьому однакові підходи, не звертають увагу на необхідність підтримувати в учнів бажання вчитися.

Ще один негативний момент обумовлений різницею у віці між викладачами і учнями. Часто старші викладачі користуються напрацюваннями попередніх років, недостатньо використовують новітній цікавий матеріал, а сучасні підлітки вступили в нову еру гаджетів, що, у свою чергу, викликає нерозуміння у досвідчених викладачів. Через це часто виникають непорозуміння, деколи навіть конфліктні ситуації, учні починають свою енергію витрачати на подолання конфлікту або супротив педагогу.

Проблема підготовки викладачів є вкрай важливою в системі професійної освіти, так як вчитель професійно-технічного навчального закладу, крім педагогіки, повинен також знати свою професію, розуміти, що в цій професії є найважливішим, а що другорядним. При цьому в Україні немає спеціальних вузькопрофільних педагогічних інститутів, де б готували вчителів для системи професійної технічної освіти. До професійно-технічних навчальних закладів, як показало дослідження, як правило, приходять учителі, що пропрацювали на виробництві.

На важливість особистості педагога у професійно-технічних навчальних закладах вказує В. Скакун. Дослідник зазначає, що успішне вирішення завдань з навчання, виховання й розвитку майбутніх кваліфікованих робітників і фахівців у професійних навчальних закладах

вирішальною мірою залежить від педагогів – викладачів і майстрів виробничого навчання, їх професійної й педагогічної кваліфікації. Майстер виробничого навчання, підкреслює дослідник, – це особлива фігура в педагогічному колективі професійного навчального закладу, це учитель професії, наставник юнаків і дівчат, що вступають у трудове життя [10].

Відомий педагог В. Сухомлинський щодо цього зазначав: “Без одухотворення живою думкою й пристрастю педагога метод лишається мертвою схемою, бо з того часу, як маленька людина зробила перший крок по землі, вона починає порівнювати себе з тим, хто її виховує, ставить перед нею вимоги, вкладає в неї свої духовні сили, хоче бачити в ній свій ідеал... Якщо ми говоримо про те, що колектив – велика виховна сила, то, образно кажучи, ми маємо на увазі квітучу й зелену крону дерева, яку живить глибоке й непомітне з першого погляду коріння. І цим корінням є духовне багатство вихователя [11, с. 588].

З огляду на це четвертою педагогічною умовою формування професійної компетентності майбутніх токарів ми визначили спеціальну наукову й методичну підготовку викладачів до формування у майбутніх токарів професійної компетентності.

Йдеться про необхідність обізнаності педагогів, майстрів виробничого навчання щодо загальної й часткової методики виробничого навчання, їх педагогічної ерудиції, знання педагогіки та педагогічної психології. Успішність педагогічної діяльності значною мірою визначається також такими педагогічними здібностями та вміннями педагога: викликати в учнів допитливість, гуртувати учнів навколо себе, розуміти їх, вести за собою, завойовувати їх довіру, здійснювати об’єктивний контроль формування знань, умінь і навичок. Важливо також, щоб педагог був зразком сміливості, витримки, наполегливості, мав здатність переконувати та ін.

Висновки. Основними умовами формування професійної компетентності майбутніх токарів є такі: підвищення мотивації майбутніх токарів до навчання та інтересу до професійної діяльності; розвиток в учнів професійних інтегрованих умінь на основі використання ал-

горитмів професійної діяльності; організація фахово-орієнтованого освітнього середовища через раціональне використання репродуктивних та проблемно-пошукових методів для розвитку самостійності учнів і творчої навчально-пізнавальної й трудової діяльності; спеціальна наукова й методична підготовка педагогічних працівників до формування у майбутніх токарів професійної компетентності.

Перспективами подальших наукових розвідок є висвітлення ходу експериментального дослідження щодо перевірки результативності розроблених педагогічних умов формування професійної компетентності майбутніх токарів у фахово-орієнтованому освітньому середовищі.

Список використаної літератури

1. Беляева А. П. Концептуальные основы развития начального профессионального образования / А. П. Беляева. – СПб. : Высш. шк., 1995. – 63 с.
2. Болотов В. А. Компетентностная модель : от идеи к образовательной программе / В. А. Болотов, В. В. Сериков // Педагогика. – 2003. – № 10. – С. 8–14.
3. Вінник Н. Д. Розвиток особистісно-професійних якостей учнів професійно-технічних навчальних закладів у процесі підготовки до діяльності в сфері послуг : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. психол. наук : спец. 19.00.07 / Н. Д. Вінник : ДВНЗ “Університет менеджменту освіти”. – К., 2009. – 20 с.
4. Гусак Н. В. Формування професійної компетентності майбутнього вчителя трудового навчання в процесі фахової підготовки в педагогічних училищах : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 / Н. В. Гусак : Черніг. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2010. – 20 с.
5. Ломов Б. Ф. Формирование графических знаний и навыков у учащихся / Б. Ф. Ломов // под ред. Б. Г. Ананьева. – М. : Изд-во АПН РСФСР, 1959. – 270 с.
6. Матійків І. М. Психологічні умови формування професійної компетентності учнів професійно-технічних навчальних закладів сфери обслуговування : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. психолог. наук : спец.

19.00.07 / І. М. Матійків : Прикарпат. нац. ун-т імені Василя Стефаника. – Івано-Франківськ, 2008. – 22 с.

7. Петухова А. В. Инженерно-графическая подготовка студентов в профессионально-ориентированной образовательной среде вуза : дисс. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / А. В. Петухова. – Новосибирск, 2008. – 228 с.

8. Платонов К. К. Вопросы психологии труда / К. К. Платонов. – М. : Медицина, 1970. – 264 с.

9. Рубинштейн Л. С. Основы общей психологии / Л. С. Рубинштейн. – СПб. : Питер, 2000. – 720 с.

10. Скакун В. А. Организация и методика профессионального обучения : учеб. пособ. / В. А. Скакун. – М. : ФОРУМ-ИНФРА-М. 2007. – 178 с.

11. Сухомлинський В. О. Проблеми виховання всебічно розвиненої особистості / В. О. Сухомлинський // Вибр. твори : в 5 т. – К. : Рад. шк, 1976. – Т. 1. – 654 с.

12. Ушинский К. Д. Педагогические сочинения / К. Д. Ушинский : в 6 т. – Т. 2 ; сост. С. Ф. Егоров. – М. : Педагогика, 1988. – 496 с.

13. Діденко О. В. Лінгвосоціокультурна компетентність майбутніх офіцерів-правоохоронців: зміст, структура та особливості [Електронний ресурс] / О. В. Діденко // Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України : електрон. наук. фах. вид. / гол. ред. Діденко О. В. – 2013. – Вип. 2. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/e-journals/Vnadps/2013_2/zmist.html

14. Діденко О. В. Професійна комунікативна компетентність у структурі готовності офіцерів-прикордонників до професійної діяльності [Електронний ресурс] / О. В. Діденко // Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. – 2014. – Вип. 2. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vnadps_2014_2_7.pdf

15. Діденко О. В. Особливості впровадження компетентнісного підходу у професійну підготовку майбутніх офіцерів у ВНЗ [Електронний ресурс] / О. В. Діденко // Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. – 2014. – Вип. 3. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vnadps_2014_3_6.pdf

Рецензент – доктор педагогічних наук, професор Діденко О. В.

Стаття надійшла до редакції 26.01.2016

Паржницький А. В. Педагогические условия формирования профессиональной компетентности будущих токарей в профессионально-ориентированной образовательной среде профессионально-технического учебного заведения

В статье охарактеризованы педагогические условия формирования профессиональной компетентности будущих токарей в профессионально-ориентированной образовательной среде профессионально-технического учебного заведения, в частности относительно повышения мотивации будущих токарей к обучению и интересу к профессиональной деятельности, развитию у учеников профессиональных интегрированных умений на основе использования алгоритмов профессиональной деятельности, организации профессионально-ориентированной образовательной среды через рациональное использование репродуктивных и проблемно-поисковых методов для развития самостоятельности учеников и творческой учебно-познавательной и трудовой деятельности и др.

Ключевые слова: профессиональная компетентность, педагогические условия, профессионально-техническое учебное заведение, ученики, токарь.

Parzhnyskiy A. V. Pedagogical conditions of formation of professional competence of future products in professionally-oriented educational environment

Profession turner has great economic value as skilled workers profession. Highly qualified turner, his professional competence and professionalism is closely related to the quality of education, which in turn requires updating content and putting in the educational environment of vocational schools innovative approaches to learning and teaching appropriate conditions.

Pedagogical conditions – a process of learning conditions that result from the selection, design, use elements of content, forms, methods and means of teaching effectiveness and provide training in vocational and technical educational institution to achieve the goal – the formation of professional competence of future turners.

This article describes pedagogical conditions of formation of professional competence of future turners in professionally-oriented educational environment vocational institution.

The first pedagogical conditions of formation of professional competence of future defined turners increase their motivation to learn and interest in the profession.

The second condition involves the educational development of students' professional skills integrated through the use of algorithms profession.

The third condition involves the organization of teaching professionally-oriented educational environment through the efficient use of reproductive and problem-search methods to develop independent learners and creative teaching and learning and employment.

Fourth pedagogical conditions of formation of professional competence of future turners defined special scientific and methodological training of teachers in the formation of future turners professional competence.

Keywords: *professional competence, pedagogical conditions, vocational school, students turner.*